

[**Esther Malling Pedersen.**]

som ofte måtte kæmpe en uhyre trang og hård kamp for at føre deres studier igennem. Det siges forøvrigt, og vist med rette, at nutidens unge har vilkår, der meget vel kan sammenlignes med kårerne dengang. Men det er i vore dage ikke sådan, at uddannelsen er forbeholdt enkelte kredse; mere og mere betragtes det som en selvfølge, at de unge, som har lyst og evne i en eller anden retning, såvidt det på nogen måde er muligt, bør kunne få adgang til at udvikle disse evner og følge den vej, de har lyst til at slå ind på. Det er i mine øjne glædeligt, fordi det er udtryk for, at demokrati i Danmark ikke alene er teori og talemåder, men at den demokratiske tankegang virkelig har bundfældet sig i os. Det bør være en hovedopgave for enhver nation at slette klasseskel, såvidt livet på nogen måde gør det muligt, og den omstændighed, at vi i Danmark har relativt, lykkeligt lidt at slås med på dette område, tror jeg for en meget stor del skyldes demokratiseringen af skolen, at det er en naturlig og selvfølgelig ting, at alle, høj og lav, rig og fattig, sidder på den samme skolebænk. — For at se betydningen af dette behøver man blot at tænke på England, hvor det betyder alt for et menneskes position i samfundet og for dets karriere, om det har gået i det, man kalder den rigtige skole, eller ikke.

Det var ønskeligt, om denne ligestilling med hensyn til starten, såvidt det kan lade sig gøre på en sund og naturlig måde, kunne følges op også der, hvor det gælder de unges fortsatte uddannelse, men jeg må indrømme, at det er en stor opgave. Det er et problem, der rummer mange vanskeligheder, og det har også mere end en side, men det forekommer mig, at der med det lovforslag om oprettelse af en studiefond, som blev vedtaget i 1950, og med det lovforslag om studiefondens forvaltning og virksomhed, som undervisningsministeren nu har forelagt, er gjort en betydningsfuld indsats, og at vi er kommet ind på noget af det rigtige.

Det, der har været, om jeg så må sige, hovedpinen i denne sag, har været at skaffe tilstrækkelig store midler til den opgave, som her foreligger: at supplere de legater og studielån, som fandtes og stadig findes, men som jo har vist sig at være langtfra tilstrækkelige. Det lød lige straks så forjættende, at nu skulle der af tipsmidlerne oprettes en fond, der skulle komme ubemidlede dygtige og evnerige unge til-

gode. Men det har vist sig, at den opgave, det drejede sig om, var så omfattende, at portionerne til den enkelte ville svinde ind, og at der måtte skaffes flere, større midler, hvis ikke hjælpen til den enkelte skulle blive det, man populært kalder en narresut. At skaffe tilstrækkelige midler tilveje har været den opgave, som forelå for den højtærede minister og for det udvalg, som blev nedsat af det andet høje ting; og man har løst opgaven derhen, at det ved den affattelse, lovforslaget nu har fået, bestemmes, at ikke alene renterne af den i studiefonden opsamlede kapital, men passende dele af selve kapitalen hvert år stilles til rådighed. Dette betyder bl. a., at uddelingen af legater kan begynde, så snart loven er trådt i kraft, og jeg vil som den foregående ærede taler udtale min glæde derover, for der trænges til hjælp, og der trænges til hjælp *nu*.

Af ændringer, som er foreslået af den højtærede undervisningsminister og tiltrådt af folketingsudvalget, vil jeg gerne nævne ændringen af § 3, hvorefter rigsdagen ikke skal repræsenteres i studiefondens bestyrelse. Det synes jeg er fornuftigt og rigtigt — hvad skal vi egentlig der? Derimod kan jeg ikke have noget imod, hvis det kan ordnes sådan, at der kommer repræsentanter for de unge, men dette kan også meget let lade sig gøre, uden at der sker nogen ændring, idet den højtærede minister jo har bemyndigelse til at udvide bestyrelsen.

Da man her står overfor noget helt nyt, kan det være praktisk og rigtigt, at man tager loven op til revision, når man i løbet af nogle år har gjort sine erfaringer, og ændringen i lovforslaget herom kan jeg også tiltræde.

Foruden disse ændringer har man i folketingsudvalget drøftet og vedtaget at anbefale et andragende fra Dansk Studiefond til undervisningsministeriet om et midlertidigt statslån på indtil 250 000 kr., og ligeledes er der enighed om at anbefale, at de beløb, som på de årlige finanslove ydes til bespisning af de økonomisk dårligt stillede studerende ved Københavns og Aarhus universiteter, forhøjes for Københavns vedkommende fra 50 000 kr. til 150 000 kr. og for Aarhus' vedkommende fra 4 000 kr. til 15 000 kr. under forudsætning af, at de beløb, som fra privatpersoner og institutioner årligt ydes til dette formål, søges forhøjet efter en lignende målestok.

Jeg er meget glad ved, at man her kalder på det private initiativ. Alt eftersom den